

RỦI RO VÀ THÁCH THỨC VỀ MẶT ĐẠO ĐỨC NGHỀ NGHIỆP ĐỐI VỚI NGƯỜI LÀM BÁO TRẺ KHI SỬ DỤNG TRÍ TUỆ NHÂN TẠO TRONG HOẠT ĐỘNG NGHỀ BÁO

Hồ Dũng

Khoa Báo chí - Truyền thông, Trường Đại học Khoa học, Đại học Huế

Email: hodung@husc.edu.vn

Ngày nhận bài: 31/5/2024; ngày hoàn thành phản biện: 10/6/2024; ngày duyệt đăng: 10/6/2024

TÓM TẮT

Sự phát triển của trí tuệ nhân tạo (AI) đã và đang tác động mạnh mẽ đến hoạt động nghề nghiệp của người làm báo nói chung, người làm báo trẻ nói riêng. Bên cạnh những lợi ích thiết thực, việc sử dụng AI cũng tiềm ẩn những rủi ro, thách thức đòi hỏi người làm báo trẻ tại các cơ quan báo chí ở Việt Nam hiện nay phải xử lý sao cho đúng với quy định của pháp luật và đạo đức nghề báo. Để tìm lời giải cho vấn đề trên, bài nghiên cứu tập trung đề cập ba nội dung chính: thực trạng sử dụng; những rủi ro và thách thức về mặt đạo đức đối với người làm báo trẻ khi sử dụng AI trong hoạt động nghề nghiệp; giải pháp sử dụng AI hiệu quả, có trách nhiệm, phù hợp với nguyên tắc đạo đức nghề báo, đồng thời hạn chế tối đa những sai sót.

Từ khóa: Người làm báo trẻ; trí tuệ nhân tạo; đạo đức nghề báo; hoạt động nghề báo.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trí tuệ nhân tạo AI có ảnh hưởng lớn đến nhiều lĩnh vực đời sống, xã hội chúng ta hiện nay. Một trong những lĩnh vực mà AI tác động, ảnh hưởng mạnh mẽ là báo chí. AI đã và đang mang lại nhiều lợi ích cho báo chí: hỗ trợ thu thập, phân tích dữ liệu; tự động hóa sản xuất nội dung; tiếp cận công chúng hiệu quả, v.v. Tuy nhiên, bên cạnh những lợi ích, việc ứng dụng AI trong hoạt động nghề nghiệp của người làm báo cũng đi kèm những rủi ro, thách thức như đảm bảo tính chính xác, minh bạch, công bằng, v.v.

Trong khi đó, người làm báo trẻ là đối tượng trưởng thành trong môi trường công nghệ số, sẵn sàng học hỏi và áp dụng những tiến bộ về khoa học - kỹ thuật phục vụ cho hoạt động nghề nghiệp. Hiện nay, nhiều người làm báo trẻ đã và đang sử dụng AI nhằm rút ngắn thời gian cho việc sáng tạo nội dung: tìm kiếm ý tưởng, đề tài; thu

thập, phân tích dữ liệu; xây dựng bố cục tác phẩm; chỉnh sửa ảnh/video và nhiều tác vụ khác.

Từ thực trạng trên, việc tìm ra giải pháp sử dụng và ứng xử với thông tin do AI cung cấp sao cho hiệu quả, hạn chế rủi ro, phù hợp nguyên tắc đạo đức nghề nghiệp đối với người làm báo trẻ là cần thiết.

2. CƠ SỞ LÝ THUYẾT VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1. Các khái niệm và thuật ngữ liên quan

Hiện nay, ở Việt Nam chưa có quy định bao nhiêu tuổi được gọi là người làm báo trẻ. Theo tài liệu của các cuộc thi, diễn đàn, hội nghị thì người làm báo trẻ được xác định dưới 35 tuổi, độ tuổi của sáng tạo, nhiệt huyết và có khả năng thích nghi cao. Trong phạm vi bài nghiên cứu, người làm báo trẻ là những nhà báo, phóng viên, cộng tác viên dưới 35 tuổi tham gia trực tiếp hoạt động từ tìm kiếm đề tài, ý tưởng; thu thập, khai thác, xử lý thông tin cho đến sáng tạo tác phẩm.

Theo giáo trình *Trí tuệ nhân tạo* của Nguyễn Nhật Quang, AI là trí thông minh của máy móc do chính con người tạo ra. Hiểu một cách đầy đủ và chi tiết hơn: *“Trí tuệ nhân tạo là công nghệ mô phỏng quá trình suy nghĩ và hành động của con người trên hệ thống máy tính với mục đích tự động hoá các hành vi của con người, từ đó máy móc có thể làm thay con người trong nhiều lĩnh vực”* [13]. Hiện nay trong lĩnh vực báo chí đã và đang ứng dụng nhiều thành tựu của công nghệ AI phục vụ hoạt động sản xuất nội dung, tiếp cận công chúng, v.v.

Đạo đức nghề báo hay đạo đức người làm báo *“là những quy tắc, chuẩn mực quy định thái độ và hành vi ứng xử của nhà báo trong các môi quan hệ nghề nghiệp. Đạo đức nhà báo bao gồm đạo đức con người và đạo đức nghề nghiệp của nhà báo”*[2]. Ở nước ta, đạo đức nghề báo thể hiện rõ qua 10 điều trong *Quy định đạo đức nghề nghiệp người làm báo Việt Nam* được Hội Nhà báo ban hành và có hiệu lực từ ngày 01/01/2017. Trong phạm vi bài viết này, vấn đề đạo đức người làm báo nói chung, người làm báo trẻ nói riêng được chúng tôi xem xét dựa trên hai khía cạnh: *Quy định đạo đức nghề nghiệp người làm báo Việt Nam* và đạo đức con người.

Rủi ro là những gì không chắc chắn, tiềm ẩn nguy cơ có thể dẫn đến hệ quả tiêu cực mà con người không mong muốn gặp phải. Trong khi đó, thách thức có thể hiểu là những khó khăn, thử thách đòi hỏi con người nỗ lực vượt qua để đạt được mục đích đã đề ra. Như vậy, thuật ngữ rủi ro và thách thức về mặt đạo đức trong bài nghiên cứu này được hiểu là những hệ quả tiêu cực, những khó khăn, thử thách mà người làm báo trẻ phải vượt qua khi sử dụng AI trong hoạt động nghề báo. Nếu người làm báo trẻ không có tinh thần, trách nhiệm và không vận dụng tốt các kỹ năng nghề nghiệp khi

sử dụng AI thì rất dễ dẫn đến vi phạm đạo đức người làm báo cũng như pháp luật về báo chí.

2.2. Phương pháp nghiên cứu

Để đạt được kết quả nghiên cứu, chúng tôi sử dụng hai nhóm phương pháp là định tính và định lượng.

Với nhóm phương pháp định tính, chúng tôi tiến hành phân tích tài liệu, sách, các công trình nghiên cứu để làm rõ những vấn đề lý luận của bài viết: trí tuệ nhân tạo, người làm báo trẻ, đạo đức nghề báo, v.v. Phỏng vấn sâu nhà báo, phóng viên, cộng tác viên trẻ tại các cơ quan báo chí ở nước ta để tìm hiểu thái độ và cách xử lý của họ đối với những rủi ro, thách thức về mặt đạo đức khi sử dụng AI trong hoạt động nghề nghiệp.

Trong khi đó, với nhóm phương pháp định lượng chúng tôi chỉ tiến hành điều tra xã hội học bằng bảng hỏi (anket) để đo lường tần suất sử dụng, mức độ tin cậy cũng như những đánh giá của người làm báo trẻ tại các cơ quan báo chí ở nước ta về sự hiệu quả, tính chính xác, tính công bằng, tính minh bạch của thông tin do AI cung cấp.

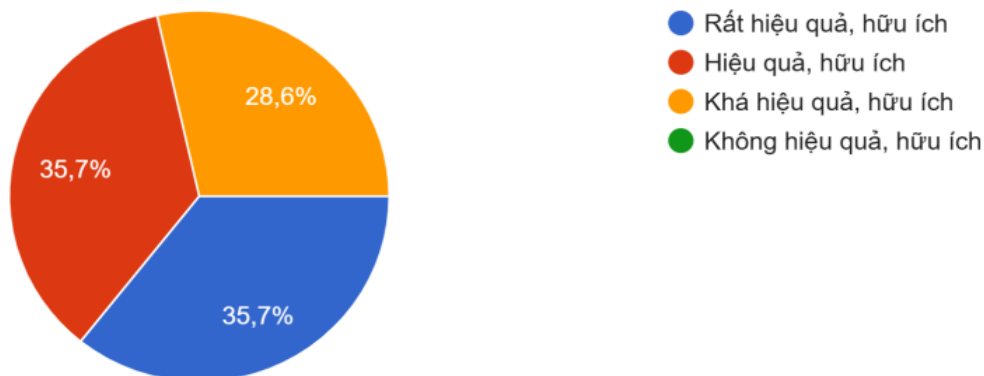
3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

3.1. Về thực trạng sử dụng

Khi AI xuất hiện, những người làm báo trẻ có thái độ tiếp nhận khác nhau trong việc ứng dụng chúng vào hoạt động nghề nghiệp. Nhiều nhà báo, phóng viên, cộng tác viên trẻ *“có phần hơi nghi ngờ về mức độ chính xác cũng như cách tiếp cận AI để ứng dụng trong hoạt động nghề nghiệp”*[1] nhưng khi trải nghiệm thực tế về những lợi ích mà AI đem lại họ đã tự tìm tòi tiếp nhận. Tuy nhiên, cũng có những người làm báo trẻ sẵn sàng tiếp nhận ngay khi AI vừa xuất hiện: *“Ngay khi xuất hiện trí tuệ nhân tạo, bản thân tôi đã nghiêm túc tìm tòi, học hỏi và nghiên cứu cách sử dụng, khai thác trí tuệ nhân tạo hỗ trợ công việc cho bản thân”*[14].

Qua quá trình trải nghiệm, những người làm báo trẻ cho rằng việc sử dụng AI trong hoạt động nghề nghiệp đem lại hiệu quả, hữu ích cho công việc của họ. Theo số liệu điều tra, những nhà báo, phóng viên, cộng tác viên trẻ đánh giá AI với mức rất hiệu quả, hữu ích chiếm 35,7%; ở mức hiệu quả, hữu ích chiếm 35,7% và mức khá hiệu quả, hữu ích là 28,6%. Ưu điểm nữa của AI là dễ sử dụng, có đến 78,6% người làm báo trẻ được chúng tôi khảo sát đánh giá dễ thao tác, sử dụng; 7,1 % đánh giá rất dễ thao tác, sử dụng và chỉ 14,3% đánh giá khó thao tác, sử dụng.

Biểu đồ 1. Đánh giá của người làm báo trẻ về mức độ hiệu quả, hữu ích của AI trong hoạt động nghề nghiệp

Nguồn: Tác giả điều tra tháng 5/2024

Dù hiệu quả và dễ sử dụng nhưng những lo ngại về rủi ro mà thông tin AI đem lại nên người làm báo trẻ “*chỉ sử dụng trí tuệ nhân tạo với mục đích hỗ trợ một phần công việc của bản thân và đồng nghiệp*”[14] như chuyển văn bản sang giọng nói và ngược lại; tìm kiếm ý tưởng, đề tài; thu thập, phân tích thông tin cho tác phẩm; v.v. Những lo ngại này bắt nguồn từ việc thông tin do AI cung cấp “*là những thông tin tổng hợp từ các nguồn trên không gian mạng đôi khi sẽ dẫn lại một số nguồn “không chính thống”*”. Nếu không tỉnh táo kiểm tra nguồn tin sẽ gặp nhiều sai sót” [1]. Nhiều người làm báo trẻ có cùng quan điểm: “*Trước mắt, việc tiếp nhận thông tin từ AI cần cẩn trọng vì đôi lúc thông tin AI cung cấp chưa đúng với thực tế*” [12]. Thực trạng trên cũng có thể lý giải vì sao có đến 71,4% người làm báo trẻ thỉnh thoảng sử dụng AI trong hoạt động nghề nghiệp, trong khi chỉ có 21,4% thường xuyên sử dụng.

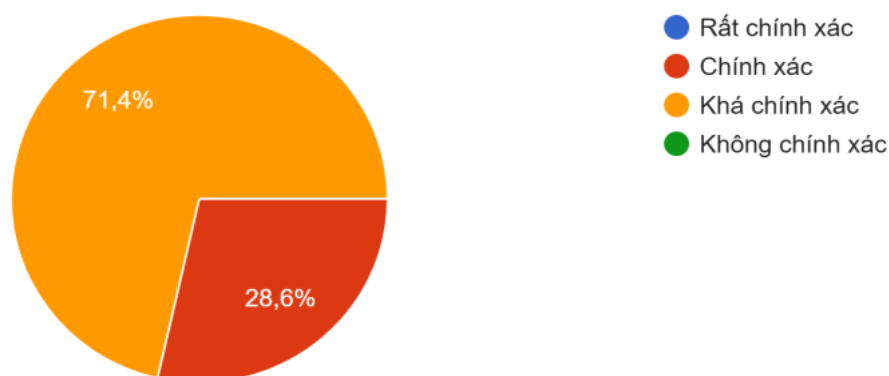
Hiện nay người làm báo trẻ sử dụng nhiều công cụ AI trong hoạt động nghề nghiệp nhưng có thể chia làm ba nhóm chính. Thứ nhất là các công cụ hỗ trợ tìm ý tưởng, đề tài; thu thập, phân tích dữ liệu cho tác phẩm; ý tưởng về bố cục, hình thức tác phẩm: OPEN AI, CHAT GPT, GEMINI, v.v. Thứ hai là các công cụ AI hỗ trợ xử lý chuyển đổi qua lại giữa giọng nói và văn bản: VBEE, MEMOBOT, FPT AI, v.v. Thứ ba là các công cụ hỗ trợ thiết kế đồ họa, video, ảnh: MIDJOURNEY, CANVA, v.v. Những phần mềm này có tính hiệu quả cao tuy nhiên vẫn còn một số lỗi do hạn chế về thuật toán, giá thành cao, phạm vi cập nhật thông tin hẹp: “*Với những đoạn âm bị nhỏ, người nói nhanh, nói không chuẩn,... các công cụ AI chuyển từ giọng nói qua văn bản có thể nghe và viết thành một từ ngữ khác*”[9], “*Các ứng dụng vẫn chưa được cập nhật tư liệu đầy đủ, nên một số nội dung vẫn chưa đáp ứng yêu cầu; việc đăng ký tài khoản, cấp bản quyền phức tạp*” [3], “*còn hạn chế về thông tin, dữ liệu của Việt Nam và các nước Châu Á*” [14].

3.2. Những rủi ro và thách thức về mặt đạo đức nghề nghiệp

Bên cạnh những hữu ích to lớn, việc sử dụng AI trong hoạt động nghề báo cũng tiềm ẩn rủi ro, thách thức về mặt đạo đức nghề nghiệp mà người làm báo nói chung, người làm báo trẻ nói riêng phải đối mặt.

Một trong những rủi ro cũng như thách thức về mặt đạo đức nghề nghiệp của người làm báo nói chung, người làm báo trẻ nói riêng khi sử dụng AI là tính chính xác của thông tin. Chính xác, đúng sự thật luôn là sự sống còn của người làm báo, được quy định rõ trong Luật Báo chí và Đạo đức nghề báo. Cụ thể, trong Luật Báo chí 2016 quy định nhà báo có nghĩa vụ: “Thông tin trung thực về tình hình đất nước và thế giới phù hợp với lợi ích của đất nước và của Nhân dân”[4], quy định các hành vi nghiêm cấm “Thông tin sai sự thật, xuyên tạc, vu khống, xúc phạm uy tín của cơ quan, tổ chức, danh dự, nhân phẩm của cá nhân”[4]; trong Đạo đức nghề báo có quy định: “Hành nghề trung thực, khách quan, công tâm, không vụ lợi”[5]. Trong khi đó thông tin do AI được tổng hợp từ nhiều nguồn nên những người làm báo trẻ đánh giá “ở mức tương đối tương đối chính xác”[14] hay “Tính chính xác của thông tin do AI cung cấp ở mức trung bình, thậm chí đôi lúc thông tin chưa chính xác”[9]. Những phản ánh trên cũng giải thích vì sao đến 71,4% đánh giá thông tin từ AI khá chính xác, 28,6% đánh ở mức chính xác. Những người làm báo trẻ cho rằng, nếu không có trách nhiệm với thông tin của mình, không xác minh thông tin thì rất dễ dẫn đến sai sót và gây hậu quả nghiêm trọng.

Biểu đồ 2. Đánh giá của người làm báo trẻ về mức độ chính xác của thông tin do AI cung cấp

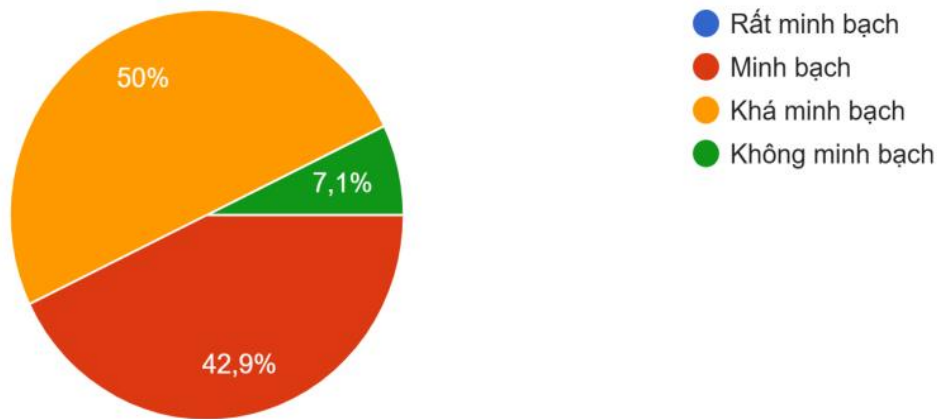

Nguồn: Tác giả điều tra tháng 5/2024

Bên cạnh tính chính xác, tính minh bạch của thông tin do AI cung cấp cũng là một vấn đề thách thức về mặt đạo đức đối với người làm báo trẻ. Tính minh bạch ở đây có thể hiểu là nguồn gốc thông tin, tức là thông tin này lấy từ đâu, bằng chứng lưu trữ, quy trình thu thập thông tin như thế nào. Trong khi đó, những người làm trẻ đánh giá thông tin do AI cung cấp ở mức khá minh bạch chiếm đến 50% và 7,1% không

minh bạch. Đây là vấn đề lớn, nếu làm người báo trẻ không có trách nhiệm đối với tác phẩm của mình thì “có nguy cơ vi phạm bản quyền, đạo văn”[14] bởi thông tin mà AI cung cấp “đã quá dễ dàng để hoàn thiện một tác phẩm báo chí”[1].

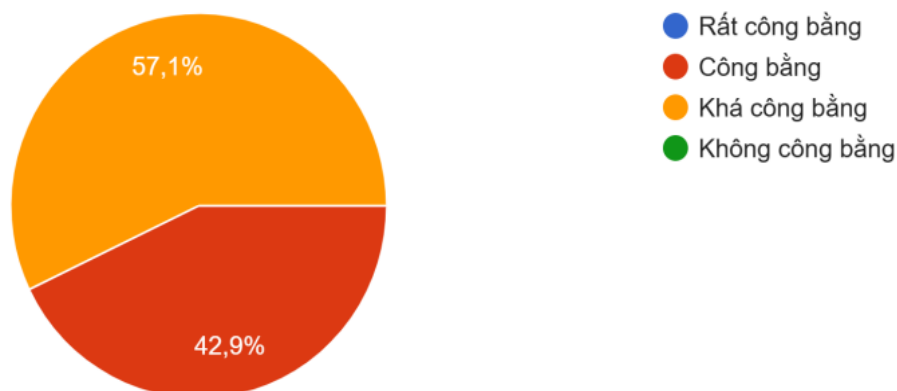
Biểu đồ 3. Đánh giá của người làm báo trẻ về mức độ minh bạch của thông tin do AI cung cấp

Nguồn: Tác giả điều tra tháng 5/2024

Tính công bằng trong thông tin do AI cung cấp cũng là một thử thách đối với những nhà báo, phóng viên, cộng tác viên trẻ trong hoạt động nghề nghiệp. Người làm báo trẻ có thể bị ảnh hưởng góc nhìn, quan điểm về vấn đề, nhân vật,... nếu tham khảo thông tin do AI cung cấp trước khi tiếp xúc với nguồn tin thực tế. Điều này rất có thể xảy ra, bởi thuật toán AI tích hợp thông tin từ nhiều nguồn, việc có thông tin thiên vị (phân biệt vùng đất, màu da, giai cấp, vùi dập một đối tượng cụ thể) là hiển nhiên. Bên cạnh đó, những người làm báo trẻ cũng cho rằng thông tin do AI cung cấp ở mức khá công bằng chiếm đến 57,1% và chỉ 42,9% đánh giá ở mức công bằng. Như vậy, nếu người làm báo trẻ hoàn toàn tin tưởng, phụ thuộc, ỷ lại vào AI rất dễ dẫn đến việc thông tin theo định kiến, thiên vị, một chiều, sáo mòn như nhận định: “Nếu người làm báo tin tưởng thông tin mẫu trước khi tiếp cận nhân vật sẽ gây ra định kiến nhất định, đi theo lối mòn đã có trước mà không phát hiện những cái “hay” của nhân vật”[1].

Biểu đồ 4. Đánh giá của người làm báo trẻ về mức độ công bằng của thông tin do AI cung cấp

Nguồn: Tác giả điều tra tháng 5/2024

3.3. Kiến nghị

Trước hết, người làm báo trẻ cần tiếp cận, đón nhận trí tuệ nhân tạo với thái độ nghiêm túc trên tinh thần làm chủ, không bài xích trong hoạt động nghề nghiệp. Trước đây, khi mạng xã hội (MXH) xuất hiện rất nhiều ý kiến cho rằng báo chí chính thống sẽ khó cạnh tranh và mất dần vị thế của mình trong cuộc chiến thông tin. Tuy nhiên, hiện nay các cơ quan báo chí chính thống vẫn giữ vững vai trò của mình, đồng thời xem MXH là kênh để chuyển tải thông tin, tiếp cận công chúng; người làm báo khai thác thông tin trên mạng xã hội, kiểm chứng thông tin và xây dựng tác phẩm báo chí, v.v. Tương tự, việc xuất hiện của AI là bước tiến của nền văn minh, người làm báo trẻ không đứng bên lề sự tiến bộ ấy mà hãy khai thác thế mạnh của nó để phục vụ hoạt động nghề nghiệp của bản thân như quan niệm: “Ứng dụng AI trong tác nghiệp báo chí là xu thế mà mỗi người làm báo không thể đứng ngoài cuộc. Song, tôi cho rằng, cần đón nhận và ứng dụng AI với một thái độ học hỏi, tìm tòi và luôn làm chủ” [9].

Thứ hai, người làm báo trẻ cần xem AI là công cụ mang tính chất hỗ trợ, không ỷ lại hay quá phụ thuộc vào nó trong hoạt động nghề nghiệp. Theo quan điểm của những người làm báo trẻ, việc quá phụ thuộc, ỷ lại vào AI “sẽ khiến bản thân kém phát triển, tư duy thụt lùi, việc này sẽ gây ảnh hưởng đến quá trình làm việc của bản thân sau này” [8], “làm mất đi cái chất của người làm báo, mất đi cái tôi của bản thân” [10]. Thay vào đó, những người làm báo trẻ cần “ưu tiên tư duy, suy nghĩ của bản thân, để dễ dàng phát triển nghề nghiệp, phát triển những thế mạnh của bản thân, phục vụ cho công việc sau này” [8], “nên thường xuyên đi nhiều, thu thập nhiều tư liệu, dữ liệu, tạo mối quan hệ cho bản thân. Mỗi người có thể tự xây dựng mạng lưới nguồn tin thực tế và một kho dữ liệu riêng cho mình, cho cơ quan” [14].

Thứ ba, dù khai thác thông tin ở bất cứ nguồn nào (AI, MXH, v.v.) thì người làm báo trẻ phải có trách nhiệm và chịu trách nhiệm về thông tin mình cung cấp cho công chúng bởi *“AI chỉ là công cụ hỗ trợ, nó chưa phải là nguồn tin chính thống để người làm báo xác nhận và đi đến quyết định cuối cùng”*[12]. Người làm báo không nên chủ quan, hoàn toàn tin tưởng vào tính chính xác thông tin khai thác từ AI mà cần có quy trình, phương pháp để kiểm chứng, xác minh thông tin. Những nhà báo, phóng viên, cộng tác viên trẻ cho rằng việc kiểm tra, xác minh thông tin là *“điều tiên quyết”* [12]. Với họ *“AI hiện chỉ là kênh tham khảo, đây là “cộng tác viên” đặc lực cho mình, hãy xác nhận lại mọi thứ từ AI nếu muốn thu thập thông tin. Internet có rất nhiều nguồn, trong đó chính thống và không chính thống. Đơn giản khi tác nghiệp, thấy một thông tin trên mạng xã hội, việc đầu tiên của người làm báo phải xác minh nguồn tin, từ chính quyền, đến lực lượng chức năng về sự vụ đó có hay không hoặc chính người phóng viên phải đến trực tiếp để phản ánh lại sự việc. Nên rằng, khi tiếp nhận thông tin từ trí tuệ nhân tạo, hãy đứng trên phương diện đây chỉ là kênh tham khảo, chứ đừng mặc định đây là thông tin chính xác”* [12].

Thứ tư, người làm báo trẻ không để thông tin một chiều, định kiến từ AI làm ảnh hưởng đến sự khách quan, công bằng trong hoạt động nghề nghiệp. Khi tìm hiểu trước về nhân vật, vấn đề, hiện tượng nào từ AI, người làm báo luôn xác định đây là thông tin tham khảo, không có tính chất quyết định quan điểm, góc nhìn. Những người làm báo trẻ cho rằng *“cần phải phân tích, có cái nhìn riêng của mình về sự việc, hiện tượng”*[1], hay *“phải công minh, có chính kiến và phải tiếp cận nguồn thông tin đa chiều, khách quan. Không thể chỉ lấy thông tin một chiều từ AI khi lên đề cương, nội dung phỏng vấn hay viết bài. Khi viết và đăng tải bài viết phải phản ánh, đưa thông tin chính xác, khách quan...”* [14].

Thứ năm, để đảm bảo tính minh bạch của thông tin khai thác từ AI người làm báo trẻ cần xác minh rõ nguồn gốc thông tin (ai cung cấp, cung cấp cho ai, thời gian cung cấp,...). Bên cạnh đó, để tránh vi phạm luật sở hữu trí tuệ về bản quyền tác giả, đạo văn, người làm báo cần luôn xem tác phẩm báo chí mình tạo ra là đứa con tinh thần mang đậm dấu ấn cá nhân trong cách hành văn, cách dùng từ ngữ.

Cuối cùng, trong hệ thống pháp luật nước ta, AI không có tư cách pháp nhân, tức là không chịu trách nhiệm hình sự, dân sự cho mọi sai sót, vi phạm gây ra khi người làm báo sử dụng chúng trong hoạt động nghề nghiệp. Người làm báo là người chịu trách nhiệm trực tiếp và cuối cùng về mọi hậu quả trước pháp luật và đạo đức nghề nghiệp khi gây ra sai phạm do quá tin tưởng vào AI. Để tránh những rủi ro và đảm bảo về mặt đạo đức khi sử dụng AI, người làm báo trẻ cần phải trau dồi đạo đức, ý chí, nghiêm túc, trách nhiệm, không chủ quan, không ỷ lại, không mạo hiểm trong hoạt động nghề nghiệp.

4. KẾT LUẬN

Tóm lại, nghiên cứu những rủi ro, thách thức về mặt đạo đức đối với người làm báo trẻ khi sử dụng AI trong hoạt động nghề báo là đề tài mới, có tính thời sự và cần thiết. Nhìn tổng thể, bài viết vẫn còn một số hạn chế xuất phát từ nguyên nhân chủ quan lẫn khách quan. Tuy nhiên, trong khuôn khổ bài nghiên cứu, tác giả đã làm rõ một cách khái quát về thực trạng sử dụng; phân tích rõ những rủi ro và thách thức cơ bản về mặt đạo đức mà người làm báo trẻ phải đối mặt khi sử dụng AI trong hoạt động nghề nghiệp. Ở mức độ sơ khai, bài nghiên cứu cũng đề xuất, kiến nghị giải pháp để người làm báo sử dụng AI hiệu quả, tránh những sai sót dẫn đến vi phạm pháp luật và đạo đức nghề báo.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Nguyễn Văn Cường (Cộng tác viên Báo Sài Gòn giải phóng), *Phỏng vấn sâu*, 12/5/2024.
- [2]. Nguyễn Thị Trường Giang (2022), *Pháp luật và đạo đức báo chí*, NXB. Đại học Quốc gia Hà Nội.
- [3]. Đinh Hoàng Hải (Phóng viên Báo Quân khu Bốn, *Phỏng vấn sâu*, 12/5/2024.
- [4]. <https://datafiles.chinhphu.vn/cpp/files/vbpq/2016/05/103.signed.pdf>
- [5]. https://hoinhabao.vn/10-dieu-Quy-dinh-dao-duc-nghe-nghiep-nguoi-lam-bao_bv-50724.
- [6]. Hồ Phan Bảo Lâm (Phóng viên Báo Đà Nẵng), *Phỏng vấn sâu*, 14/5/2024.
- [7]. Nguyễn Quốc Lâm (Phóng viên Báo Pháp luật và Đời sống), *Phỏng vấn sâu*, 12/5/2024.
- [8]. Nguyễn Mạnh Thành Linh (Tạp chí Năng lượng mới – Petrotimes), *Phỏng vấn sâu*, 12/5/2024.
- [9]. Trương Thị Lý (Phóng viên Báo Người lao động), *Phỏng vấn sâu*, 13/5/2024.
- [10]. Trương Công Nhân (Cộng tác viên Báo Sài Gòn giải phóng), *Phỏng vấn sâu*, 12/5/2024.
- [11]. Nguyễn Nhật Quang (2012), *Giáo trình Trí tuệ nhân tạo*, NXB. Viện công nghệ Thông tin và Truyền thông, Hà Nội
- [12]. Nguyễn Công Sáng (Phóng viên Báo Lao động), *Phỏng vấn sâu*, 12/5/2024.
- [13]. Phạm Thị Thanh Tịnh (2022), Ứng dụng trí tuệ nhân tạo trong lĩnh vực báo chí: Thực trạng và giải pháp, *Tạp chí Lý luận Chính trị và Truyền thông*, số 6/2022, 34.
- [14]. Trần Xuân Trường (Nhà báo Báo Dân trí), *Phỏng vấn sâu*, 12/5/2024.

**RISKS AND CHALLENGES IN JOURNALISTIC ETHICS
FOR YOUNG JOURNALISTS WHEN USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE
IN JOURNALISTIC ACTIVITIES**

Ho Dung

Faculty of Journalism and Communication, University of Science, Hue University

Email: hodung@husc.edu.vn

ABSTRACT

The development of artificial intelligence (AI) has been having a profound impact on the professional activities of journalists in general and young journalists in particular. Besides practical benefits, the use of AI also has potential risks and challenges that young journalists Vietnam's agencies must navigate in accordance with the law and journalistic ethics.. This research focuses on three main areas to address these issues: current status of AI use; ethical risks and challenges young journalists face when using AI in their professional activities; and solutions for using AI effectively and responsibly, in accordance with ethical principles of journalism, while minimizing errors.

Keywords: young journalist; artificial intelligence; ethics of journalists; journalism activities.

Hồ Dũng sinh ngày 12/02/1984 tại Thừa Thiên Huế. Ông tốt nghiệp cử nhân chuyên ngành Báo chí tại Trường Đại học Khoa học, ĐH Huế năm 2010, tốt nghiệp thạc sĩ chuyên ngành Báo chí năm 2015 tại Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội. Ông công tác tại Khoa Báo chí - Truyền thông, Trường Đại học Khoa học, Đại học Huế từ năm 2010.

Lĩnh vực nghiên cứu: Phát thanh, Truyền hình.